

Sextio ömma och sedliga damer

Fru Karin Schéle, ordförande i det exklusiva göteborgska sällskapet för öm och sedlig modersvård. Det är sällskapets handskrivna stadgar från 1849 hon håller i handen.

□ En förening för öm och sedlig modersvård, finns det någon sådan i er stad, herr socialdirektör?? — Det skulle jag knappast tro, det låter som en samling välgörenhetsdamer från 1800-talet. Efter ett dygns forskningar meddelade samme energiske sakkunnige: Jo, missant! Den lever i högönskelig välmåga, sedan över hundra år till och med. Men dess verksamhet går vår, det vill säga socialnämndens, näsa förbi.

Uppe i en helt patricisk våning vid Vasagatan i Göteborg redogör med stor akkuratess den charmfulla ordföranden i Sällskapet för öm och sedlig modersvård, fru Karin Schéle, för vad damerna i fråga — ty damer är det — har för sig.

— "Vi" bildades 1849, alltså för 115 år sedan; det var landshövdingenskan Laura Fåhræus som tryckte på startknappen. Medlemmarna är i dag omkring sextio, vi lägger inte an på att få några nya heller. Och naturligtvis är vi mycket rädda om det gamla fina namnet.

□ Numera går vår verksamhet ut på att dela ut behållningen på fonderna, endast räntor således, till församlingsdiakonissorna. Stiftelsen är omgjord, ursprungligen delade vi ut kläder huvudsakligen. Detta har emellertid visat sig otidsenligt.

— Är inte ömma och sedliga mödrar det också?

— Kanske, men diakonissor har möjlighet att hitta sådana. Från början var det så, berättar fru Schéle, att vi lät tillverka kläder för både barn och gamla. Syarbe-

Vårt udda SÄLLSKAP

tet fördelades bland mödrar med många barn som därigenom slapp lämna dessa utan kunde stanna i hemmet och få en inkomst där i form av sömnadslön.

Därefter lämnades plaggen till oss och sen gick de vidare till andra mödrar som hade det fattigt. Till sådana som visat sig hålla på goda seder, kunna skapa huslig trevnad, bidra till äktenskaplig en-dräkt och samverkan i hemmet till fromma för det uppväxande släktet. Förmästa villkoret var dock att barnen vårdades på bästa sätt. Behovet fick med andra ord inte vara avgörande för understödet, utan det måste vara förenat med en öm och sedlig modersvård. Visad i snygghet, ordentlighet, god uppfostran, i "dygd och gudsfruktan".

□ Förr i världen — exempelvis vid 50-årsjubileet den 29 november 1899 — läser man i berättelsen över verksamheten att sällska-

pets 80 arbeterskor fick kläder till ett sammanlagt värde av kronor 395:20. "Därjämte erhöles de av fru Götilda Fürstenberg vardera en gåva, en krona jämnt plus en 50-öres vetebulle".

— Det var 1961 vi tog bort kläderna. (Då vimlade det inte av ömma och sedliga mödrar längre, kan man förmoda). Nu vill man ha modern trikå från affärerna, så nu är det som sagt räntor 34 diakonissor får: 400 kronor var, det blir 13 600 om året.

De pengarna ska vara "understöd till aktningvärda behövande hustrur eller minderåriga behövande", som det heter i stadgarna. Även ålderstigna, sjuka och lytta, alla som är oförmögna till stadigvarande arbete, räknas dit.

□ Man bör nog tillägga ett par ord om styrelsen för de ömma och sedliga. Sekreterare är generalkonsulinnan Ulla Ahlund och i övrigt ingår — enligt ett vackert papper — Lisa Colliander, född Gullander, vice ordföranden prostinnan Cullberg, född Flodérus. Föregående ordförande var biskopinnan Elisabeth Block och hennes företrädare i ämbetet hette Elin Jansson, född Broström. Allt enligt den nuvarande, marinlotta med mera på lediga stunder, fru Karin Schéle, född Agren.